

Viltpåkjørsel! - Hva nå?

Skogens konge er dårlig kjent med at veikryssing skal skje i fotgjengerfelt!

Elg, rådyr, hjort og flere andre viltdyr er ofte mest aktive i skumringstidene både om morgnen og kveld. Kjører du i 80 km/time og en elg løper ut i veien 20 meter foran deg, har du bare ETT sekund på å stoppe bilen før den er vrak og du selv i beste fall havner på sykehus.

Det er når høstmørket faller på, at antall viltpåkjørsler skyter i været. Denne perioden varer gjerne fra september til april. Men snøforholdene spiller naturligvis også inn; høye brøytekanter gjør ikke livet enklere for våre viltdyr.

Dyr reagerer også ulikt når det gjelder trafikkmønsteret vårt.

- Hjorten f.eks. krysser gjerne veiene på kveld og morgen i nærheten av innmark, hvor den gjerne beiter om natten. Hjorten kan også bli stående og vente med å foreta veikryssingen inntil bilen har passert, - for så å springe over... og eventuelt bli truffet av bil nummer to som kommer noen sekunder etter den første!
- Rådyrene reagerer litt annerledes og springer gjerne ut i veien rett foran bilen! Derfor er det langt flere rådyr enn hjort som blir påkjørt, dersom forholdene ellers er like.
- Når to eller flere dyr ferdes sammen og skal krysse en vei, er det gjerne slik at først krysser ett dyr over veien og etter kort tid kommer det ett til... Så om du unngikk det første, er det ingen garanti for at du ikke smeller inn i det neste viltet noen sekunder senere.
- Viltdyr som tilsynelatende er i ferd med å komme seg sikkert over veien, kan bråstoppe eller endog snu for å springe tilbake til der det kom fra.

Også vi mennesker reagerer ulikt i møtet med dyr i veibanen:

- Vi ser som regel dårligere i skumring/mørke, selv bilens frontlys gir bare marginalt bedre sikt.

- Reaksjonsmønsteret vårt er også forskjellig. Eksempelvis: "Huff, håper jeg rekker hytta før det blir bekmørkt! - Hva er den mørke flekken borte i veien der? - ?Tja... - Elg? - Hei, kom deg vekk! - #/&!x - Den har stoppet opp midt i veien! -!#/&!x - Breeeems!!!" - - BANG!

Nedenfor følger noen enkle tips om hvordan forhåpentligvis å unngå viltpåkjørslar, hva du gjør om du har kjørt på et dyr, samt om viltpåkjørslar får noen konsekvenser for økonomien din?

Kjør proaktivt i skumring og mørke!

- Respekter fartsgrensene.
- Vær spesielt oppmerksom, når skilt varsler om fare for dyr i veibanen. Det er en grunn til det!
- Hold ekstra god avstand til bil foran deg.
- Reduser farten ved innmark, uoversiktlige veistreknings/svinger og tett skog.
- Brems ned farten STRAKS du ser noe i veibanen!

Hva gjør du hvis du har kjørt på et dyr?

- Som sjåfør har du etter norsk lov *plikt til å stanse og hjelpe* et dyr som åpenbart er skadet eller hjelpesløst.
- Stopp og sett på nødblink.
- Ta på refleksvest og ta med varseltrekant som utplasseres på andre siden av (godt bortenfor) ulykkesstedet.
- Du har plikt til å melde fra om en viltpåkjørslar - **ring politiet på 02800**, som vil varsle viltnemda.
- Forklar saken rolig og fattet, så får du også vite hvordan du skal forholde deg.
- Beskriv hvor påkjørselen fant sted. Hvis dyret ikke døde, forsøk å forklare i hvilken retning det skadde dyret løp.
- Merk stedet der påkjørselen skjedde ved for eksempel å binde en plastpose i et tre nær veien, eller feste en gren/pinne i autovernet langs veien - slik at viltnemda lettere kan finne fram.
- Et dyr skal ikke utsettes for unødvendige påkjenninger. Hvis dyret er hardt skadd er det best om det blir avlivet så raskt som mulig. Men ikke forsøk å avlive større dyr dersom du ikke er vant til slikt, viltnemda vil rykke ut og ta seg av dette om du ikke er vant. Et lite dyr, som en katt, rev eller grevling, kan du avlive ved selv å slå det kraftig i hodet med en god stein, men forsøk ikke dette på større dyr som f.eks. hjort eller rådyr.
- Hvis et mindre dyr er lettere skadet, bør du om mulig selv frakte det til veterinær. Forhør deg om dette når du har politiet på tråden.
- Gjelder det et familiedyr, bør det bringes til en veterinær. Hunder, katter, kaniner og andre dyr kan dessuten være ID-merket med en chip som veterinæren kan skanne dyret for og derved finne eier og varsle denne.

- Du kan vanligvis kjøre videre etter avklaring med politiet eller viltnemda.
- Ta kontakt med politiet snarest også i ettertid, for å få attest som bekrefter at skadene på bilen din stammer fra en viltpåkørsel. Forsikringselskapene ønsker en slik attest før de tenker på å dekke skadene.

Hva med det økonomiske?

- Du mister *ikke* bonus på bilforsikringen etter påkjørsel av vilt, dersom du har kaskoforsikring og kan dokumentere viltpåkørselen (se siste punktum ovenfor). Egenandel er avhengig av detaljer i forsikringen din.
- **Det er et krav at du har varslet politi eller viltnemnd, for å unngå bonustap.**
- **Varsle derfor også forsikringselskapet ditt snarlig etter en påkjørsel.**
- Slurver du med dette, kan du risikere å måtte dekke alle skader selv. En viltpåkørsel kan i så fall bli en uventet og kostbar affære.

Vær et godt forbilde for dine nærmeste: Stopp og Hjelp!

